

MONNA ROSA MEZARLIĞI / Üstün Bol

Üstün BOL, 13.05.2022

https://www.haberdurus.com/haber/monna_rosa_mezarligi-63902.html

Sezai Karakoç 1990 yılından itibaren özenle takip ettiğim birkaç isimden biriydi. Abilerimizden ismini duyduğumuz büyük bir yazar, karşılaştığımızda yakamızı ilikleyeceğimiz, ayağa kalkacağımız bir önderdi. İlk gençliğin verdiği heyecanla sloganik cümlelerin peşinde koşuyor, okuduğumuz kitaplarında sloganlaştırabileceğimiz yerlerin altını çiziyorduk.

Monna Rosa'yı henüz hiçbirimiz görmemiştik. Bazen gazetelerde, dergilerde Monna Rosa'dan bahseden birileri çıkıyordu karşımıza. Karakoç'un bu şiiri bir kadına yazdığını, kavuşamadıklarını, ona duyduğu büyük aşk ve saygıdan Monna Rosa'yı herkesten sakladığını biliyorduk.

Soyadını zaten bilmiyorduk bu büyük aşkın ama ismi Mualla ya da Muazzez olmalıydı. Sağdan soldan duyduğumuz şiirin akrostişinden hatırimızda kalan bu kadardı. Sezai Bey'in henüz doğru dürüst bir kitabını okumamıştık. Diriliş Neslinin Amentüsü, Sütun, İslam'ın Dirilişi, Düşünceler, Kıyamet Aşısı, Yitik Cennet ve diğerleriyle henüz tanışmamıştık.

Şiirlerini de okuduğumuz söylenemezdi. Leyla ve Mecnun'u biliyorduk en fazla. Monna Rosa ile Leyla ve Mecnun arasında bir bağ kuruyorduk belki, belki kişisel maceralarımızın melankolisi, kavuşamama düşüncesi bizi çekiyordu kendine. Birbirimizden gördüğümüz kitapları tekrar ediyor, yeni bir şey aramıyor, arama ihtiyacı da duymuyorduk. O günler öyleydi.

Aradan epey zaman geçti. Hayatımızda çok şey değişti. Okumalarımız çeşitlendi, Sezai Karakoç'u keşfettik bu arada. Artık Sezai Karakoç değil, Sezai Bey'di bizim için. Onun sadece romantik bir aşk şiirleri yazarı olmadığını, düşüncelerinin sloganlaştırılmasından hiç hoşlanmadığını biliyorduk. Ama Monna Rosa hep aklımızın bir köşesindeydi. Bir yerlerde ondan bir iz gördüğümüzde hala eskisi kadar heyecanlanıyorduk.

1995 Yılı olmalı ya da 1996. Üniversitede uzun uzatmaları oynarken yeşil komünist parkasıyla Kıyıcı geldi Huzur Evi'ne. Monna Rosa'nın fotokopiyle çoğaltılmış nüshaları vardı elinde. Üç nüsha çekti: kendisine, bana ve Hamzaoğlu'na. Monna Rosa'nın tamamını ilk kez okuyorduk. İlk yaptığımız akrostişi çözmekti: MUAZZEZ AKKAYAM. Gizli gizli Ahmet Kaya dinleyen sağcılar gibi parkamızın cebinde, kitaplarımızın arasında Monna Rosa

fotokopilerini taşıyor, bir devlet sırrını saklar gibi, kimseyle paylaşmadan açıp açıp gizlice okuyorduk.

Monna Rosa, ilk kez 1952 yılında Hisar dergisinde Sezai Karakoç'un rızası alınmadan yayınlandı. Sezai Bey'in anlatımına göre çok beğenilen bu şiirin akrostiş olduğunu 30 yıl boyunca hiç kimse fark etmeyecekti. Sezai Bey, 1998 yılında Monna Rosa'yı yayınladığında ise hüzünlenmiştik, büyü bozulmuştu. Bir süre elimiz gitmemiştik kitaba ama sonra utanarak da olsa almıştık. O vakte kadar Karakoç'la aramızda bir sır olduğunu düşünüyorduk. Onun aşkını gizli tutuyorduk ve bu bizimle onun arasında özel bir bağ kuruyordu. Kitap yayınlandığında ise bu bağ özel olmaktan çıkmıştı. Herkesin bildiği sır olamazdı. Kitabın yayınlanması kadar canımızı sıkan bir başka şey daha oldu. 2007 yılında çok satan bir gazetenin yazarı dilden dile dolaşan Monna Rosa efsanesini bir 'gazetecilik başarısı' olarak ifşa etti. Muazzez Akkaya kimdi, şimdi neredeydi, bu temiz aşktan ve güzel şiirden haberi var mıydı? Sezai Bey namına üzölmüş, belki ondan çok kızmıştık. Karakoç, yıllar sonra bir röportajında Monna Rosa'yı neden yayınladığını, 'O kadar değıştirildi ki, benim olmaktan çıkacaktı' veya buna benzer bir cümleyle açıklayacaktı.

Monna Rosa Türk şiirinin en önemli sevda şiirlerinden biri olarak belleklere kazındı, hissettirdikleri ile bir kuşığı sarıp sarmaladı ama Sezai Karakoç'un en önemli eseri değildi. Sloganların esir aldığı, ayaküstü tüketimin yaygınlaştığı bir dünyada belki de şairin diğer eserlerinin mezarı olacaktı!

*

Mustafa Kutlu, Türk hikâyeciliğinin yaşayan en önemli birkaç yazarından biri. Hüzün ve Tesadüf, Yoksulluk İçimizde, Yokuşa Akan Sular, Ya Tahammül Ya Sefer, Sır, Şehir Mektupları, Uzun Hikâye gibi ruhumuza dokunan onlarca eser yazdı.

Mustafa Kutlu'nun bereketli kalemi, sahih dili, samimi ve başarılı üslubu, Türk hikâyeciliğinin yüz akı eserleri 'nedense' belirli bir kitle dışında kimsenin ilgisini çekmedi, merakını uyandırmadı. Taa ki, 2012 yılında Osman Sınay'ın Uzun Hikâye'yi sinemaya aktarmasına kadar.

Uzun Hikâye sinemaya aktarıldı, ünlü isimler filmde rol aldı. Film gişe rekorları kırmadı ama ses getirdi. 'Birdenbire Mustafa Kutlu ismi hatırlandı. Kitapları tekrar baskılar yaptı, çok okunanlar listesine girdi' diyemiyoruz çünkü öyle bir şey olmadı. Kitapçılarda sadece Uzun Hikâye ön raflara çıkarıldı, birkaç ay arandığında bulunamadı kitap, sonra suni talebe karşılık

yeniden basıldı. Diğer kitaplarının ne satışında ne okur sayısında ise bilinen, gözlenen bir artış olmadı.

Mustafa Kutlu'nun Uzun Hikâye'sinin sinemaya aktarılması yazarın diğer eserleri için bir fırsat olabileceken, adeta mezara dönüştü. Kutlu'nun en önemli eseri miydi Uzun Hikâye? Film kitaptan daha mı başarılıydı? Değildi! Tüketim kültürü Mustafa Kutlu'yu ve onun diğer önemli eserlerini Uzun Hikâye mezarlığına gömdü!

Allah ömür versin Mustafa Kutlu varlığıyla bizi beslemeye devam ediyor ama onu bir tüketici olarak takip edenler Uzun Hikâye'nin yazarı olması dışında hakkında hiçbir şey bilemeyecek, bilme ihtiyacı da hissetmeyecek.

Sadece Karakoç ve Kutlu değil eserlerinin mezarlığına gömülmek istenilenler. Sebahattin Ali Kürk Mantolu Madonna'nın, Mehmet Akif İstiklal Marşı'nın mezarlığına gömüldüler. Bir şeyi örtmek istediğinizde yapmanız gereken şey basit. O'nu bir özelliği ile öne çıkarmak! İstiklal Marşı öyle, Kürk Mantolu Madonna öyle, Monna Rosa maalesef öyle!

Muhtemelen İsmet Özel'i bekleyen akıbet de bu. İsmet Özel'in Kutlu ve Karakoç'tan farkı ise tek bir mezarının olmayacak olması. Özel, dikkat çekmeyi seven üslubu ile kamyon arkası yazıları gibi kitaplarından çekilip alınmış iddialı cümlelerinin mezarına yatırılacak. İçeriğinden bağımsız, anlatmak istediği düşünceden ayırık, rakibine sosyal medyada çalım atmak isteyen akli ergenlerin mezesi haline dönüştürülecek!

Sezai Bey, 16 Kasım 2021 tarihinde uzadığını düşündüğü dünya sürgününden ayrılıp asıl yurduna yerleşti. Eskiler öldü demezlermiş, dünya değiştirdi derlermiş vefat eden için. Karakoç gibi medeniyet iddiasındaki birinin vefatını anlatan en uygun cümle, irfanî içeriğiyle bu olmalı. Ömrünü en iyi bildiği şeyle, yazmakla, bir medeniyet iddiasına adayın Karakoç belki de sadece bir yere gömülmek istemezdi: Monna Rosa mezarlığına.

Sezai Bey'in üzerimizdeki emeğine, dikkate alıyorsak medeniyet iddiasına borçluyuz bunu. Ruhu şad olsun.